ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2021/513 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 22ας Μαρτίου 2021

σχετικά με τη χορήγηση προσωρινής στήριξης στη Δημοκρατία της Εσθονίας, δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672, για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας στην κατάσταση έκτακτης ανάγκης λόγω της έξαρσης της νόσου COVID-19

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2020/672 του Συμβουλίου, της 19ης Μαΐου 2020, σχετικά με τη θέσπιση ευρωπαϊκού μέσου προσωρινής στήριξης για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης (SURE) λόγω της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 ([1]), και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Στις 4 Φεβρουαρίου 2021, η Εσθονία ζήτησε χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση, με σκοπό να συμπληρώσει τις εθνικές της προσπάθειες για την αντιμετώπιση του αντικτύπου της έξαρσης της COVID-19 και να ανταποκριθεί στις κοινωνικοοικονομικές συνέπειες της πανδημίας για τους εργαζομένους και τους αυτοαπασχολουμένους.

(2) Η έξαρση της νόσου COVID-19 και τα έκτακτα μέτρα που εφάρμοσε η Εσθονία για να περιορίσει την πανδημία και τον κοινωνικοοικονομικό της αντίκτυπο, καθώς και τις επιπτώσεις της στην υγεία, αναμένεται να έχουν δραματικές επιπτώσεις στα δημόσια οικονομικά. Σύμφωνα με τις φθινοπωρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2020, η Εσθονία αναμενόταν να έχει έλλειμμα γενικής κυβέρνησης και χρέος 5,9 % και 17,2 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ), αντίστοιχα, έως τα τέλη του 2020. Σύμφωνα με τις χειμερινές ενδιάμεσες προβλέψεις της Επιτροπής του 2021, το ΑΕΠ της Εσθονίας προβλέπεται ότι έχει μειωθεί κατά 2,9 % το 2020.

(3) Η έξαρση της νόσου COVID-19 έχει ακινητοποιήσει σημαντικό μέρος του εργατικού δυναμικού της Εσθονίας. Η κατάσταση αυτή οδήγησε σε αιφνίδια και σοβαρή αύξηση των δημόσιων δαπανών της Εσθονίας σε σχέση με τα συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας και παρόμοια μέτρα, καθώς και με την εφαρμογή μέτρων σχετικών με την υγεία στο πλαίσιο της έξαρσης της νόσου COVID-19, όπως αναφέρεται στις αιτιολογικές σκέψεις 4 έως 9.

(4) Ο κυβερνητικός κανονισμός αριθ. 130 «Tööhõiveprogramm 2017-2020», της 17ης Νοεμβρίου 2016, όπως τροποποιήθηκε το 2020 ([2]), στον οποίο παραπέμπει η Εσθονία με την αίτησή της της 4ης Φεβρουαρίου 2021, θέσπισε ένα βραχυπρόθεσμο πρόγραμμα για την αγορά εργασίας με σκοπό τη διατήρηση των θέσεων εργασίας (το πρόγραμμα είναι σε ισχύ από τις 23 Μαρτίου 2020). Στόχος του προγράμματος ήταν η στήριξη των εργαζομένων του ιδιωτικού τομέα των οποίων οι μισθοί ή τα ωράρια εργασίας είχαν μειωθεί προσωρινά λόγω του σημαντικού αντικτύπου της κατάστασης έκτακτης ανάγκης, παρέχοντάς τους έως και το 70 % του μέσου μηνιαίου μισθού ή ημερομισθίου τους, με ανώτατο όριο τα 1 000 EUR ανά εργαζόμενο/εργαζόμενη μηνιαίως. Πρόκειται για προσωρινό μέτρο που ελήφθη για την περίοδο έκτακτης ανάγκης μεταξύ Μαρτίου και Μαΐου 2020. Δεδομένων των συνεχιζόμενων επιπτώσεων της κατάστασης έκτακτης ανάγκης, ο κανονισμός αριθ. 130 τροποποιήθηκε εκ νέου ([3]) και εφαρμόστηκε, όπως τροποποιήθηκε, έως το τέλος Ιουνίου 2020. Οι όροι του καθεστώτος προσωρινής αργίας προσαρμόστηκαν κατά τρόπο ώστε η κρατική στήριξη προς τους εργαζόμενους να μειωθεί σε ποσοστό έως 50 % του μέσου μηνιαίου μισθού ή ημερομισθίου ενός εργαζομένου, με ανώτατο όριο τα 800 EUR ανά εργαζόμενο/εργαζόμενη. Για να λάβουν κρατική στήριξη για τους εργαζόμενους, οι εταιρείες έπρεπε να καταβάλουν τουλάχιστον 150 EUR (σε ακαθάριστη βάση) ανά εργαζόμενο μηνιαίως, ώστε κάθε εργαζόμενος να λαμβάνει μηνιαίες αποδοχές τουλάχιστον 584 EUR, ποσό που ισούται με τον κατώτατο μισθό.

([1]) ΕΕ L 159 της 20.5.2020, σ. 1.
([2]) Riigi Teataja («RT») I, 20.03.2020, 3.
([3]) RT I, 30.05.2020, 4.

(5) Ο κυβερνητικός κανονισμός αριθ. 26 «Erivajadusega lapse vanema toetuse saamise ja maksmise tingimused ning toetuse arvutamise alused», της 9ης Απριλίου 2020 ([4]), στον οποίο παραπέμπει η Εσθονία με την αίτησή της της 4ης Φεβρουαρίου 2021, θέσπισε επίδομα για τη διατήρηση του εισοδήματος των γονέων που κατά τη διάρκεια της κατάστασης έκτακτης ανάγκης αναγκάστηκαν να διακόψουν την εργασία τους για να φροντίσουν τα παιδιά τους με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Πρόκειται για προσωρινό μέτρο που ελήφθη για την περίοδο έκτακτης ανάγκης από τις 12 Μαρτίου έως τις 17 Μαΐου 2020. Το επίδομα υπολογίστηκε με βάση τον κοινωνικό φόρο που καταβλήθηκε επί του μισθού ή ημερομισθίου του γονέα το 2019. Η στήριξη κάλυπτε το 70 % του μέσου ημερήσιου μισθού ή ημερομισθίου του ενός γονέα.

(6) Ο κανονισμός του υπουργείου Πολιτισμού αριθ. 7 «COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse levikuga seotud kriisi leevendamiseks ette nähtud toetusmeede laulu- ja tantsupeo liikumises osalevatele kollektiividele» της 30ής Απριλίου 2020 ([5]) και οι κανονισμοί του υπουργείου Πολιτισμού αριθ. 9 «COVID-19 puhangust tingitud erakorraline abi kultuuri- ja spordivaldkonnale» της 30ής Απριλίου 2020 ([6]) (σε ισχύ από τις 3 Μαΐου έως τις 11 Σεπτεμβρίου 2020) και «Treeneri töötõukulu toetuse määramise tingimused, sealhulgas nõuded spordialaliidule, spordiklubile ja spordikoolile ning selle omaosalusele, treeningrühmale ja treenerile, ning toetuse suuruse, jaotamise, tagasimaksmise ja tagasinõudmise kord» της 26ης Νοεμβρίου 2014, όπως τροποποιήθηκε το 2020 ([7]), στους οποίους παραπέμπει η Εσθονία με την αίτησή της της 4ης Φεβρουαρίου 2021, θέσπισαν ένα βραχυπρόθεσμο πρόγραμμα για καλλιτέχνιδες και καλλιτέχνες που εργάζονται ως ελεύθεροι επαγγελματίες, προπονήτριες και προπονητές και επικεφαλής χορωδιών και χορευτικών ομάδων. Πρόκειται για προσωρινό μέτρο για την περίοδο έκτακτης ανάγκης λόγω της έξαρσης της νόσου COVID-19. Οι καλλιτέχνιδες και καλλιτέχνες που εργάζονται ως ελεύθεροι επαγγελματίες έλαβαν στήριξη ίση με τον κατώτατο μισθό για περίοδο δύο μηνών. Οι επικεφαλής χορωδιών και ομάδων παραδοσιακών χορών, καθώς και οι προπονήτριες και προπονητές, έλαβαν κρατική στήριξη που αντιστοιχούσε στο 70 % του μέσου μισθού ή ημερομισθίου για την περίοδο μεταξύ Οκτωβρίου 2019 και Φεβρουαρίου 2020, με ανώτατο όριο τα 1 000 EUR. Οι προπονήτριες και προπονητές έλαβαν στήριξη ύψους 50 % του κανονικού μισθού/ημερομισθίου τους, ενώ το υπόλοιπο 50 % κατέβαλε ο αθλητικός οργανισμός.

(7) Η Εσθονία θέσπισε σειρά μέτρων σχετικών με την υγεία για την αντιμετώπιση της έξαρσης της νόσου COVID-19. Βάσει του νόμου του Κοινοβουλίου «Riigi 2020. aasta lisaeelarve seadus», που εγκρίθηκε στις 15 Απριλίου 2020 ([8]) και στον οποίο παραπέμπει η Εσθονία με την αίτησή της της 4ης Φεβρουαρίου 2021, θεσπίστηκε μέτρο σχετικό με την υγεία, το οποίο επέτρεψε στο κράτος να αγοράσει μέσα ατομικής προστασίας, πρόσθετες γενικές προμήθειες και αναλώσιμα.

(8) Ο κυβερνητικός κανονισμός αριθ. 28 «Eriolukorras Eesti Haigekassa kaudu hüvitiste ja teenuste eest maksmise tingimused ja kord», της 23ης Απριλίου 2020 ([9]), στον οποίο παραπέμπει η Εσθονία με την αίτησή της της 4ης Φεβρουαρίου 2021, θέσπισε βραχυπρόθεσμο πρόγραμμα στήριξης των νοσοκομείων για την αντιστάθμιση του κόστους πρόσληψης έκτακτου προσωπικού για τις μονάδες COVID-19 και τις μονάδες εντατικής θεραπείας, καθώς και για την πληρωμή παρατεταμένων ωραρίων εργασίας για ιατρούς, νοσηλευτές και νοσηλεύτριες και λοιπό συναφές προσωπικό. Καλύπτει το κόστος των πρόσθετων αναγκών για προσωπικό σε μονάδες COVID-19 και μονάδες εντατικής θεραπείας σε νοσοκομεία. Το πρόσθετο προσωπικό προσλήφθηκε με υψηλότερο μισθό ώστε το ηθικό του να παραμείνει ακμαίο κατά τη διάρκεια της κατάστασης έκτακτης ανάγκης.

(9) Με τον κυβερνητικό κανονισμό αριθ. 28 «Eriolukorras Eesti Haigekassa kaudu hüvitiste ja teenuste eest maksmise tingimused ja kord», της 23ης Απριλίου 2020 ([10]), στον οποίο παραπέμπει η Εσθονία με την αίτησή της της 4ης Φεβρουαρίου 2021, θεσπίστηκε αποζημίωση των εργαζομένων για τις τρεις πρώτες ημέρες αναρρωτικής άδειας. Επρόκειτο για προσωρινό μέτρο που ελήφθη για την περίοδο έκτακτης ανάγκης από τις 13 Μαρτίου έως τις 17 Μαΐου 2020. Χορηγήθηκε αποζημίωση για την αυξημένη χρήση αναρρωτικών αδειών και αδειών φροντίδας λόγω της COVID-19 στα άτομα που ήταν ασφαλισμένα στο Ταμείο Ασφάλισης Υγείας της Εσθονίας για τις τρεις πρώτες ημέρες ασθενείας, τις οποίες κανονικά πληρώνει ο εργαζόμενος.

(10) Η Εσθονία πληροί τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672 προκειμένου να ζητήσει χρηματοδοτική συνδρομή. Η Εσθονία υπέβαλε στην Επιτροπή κατάλληλα αποδεικτικά στοιχεία, σύμφωνα με τα οποία οι πραγματικές δημόσιες δαπάνες αυξήθηκαν κατά 230 000 000 EUR από την 1η Φεβρουαρίου 2020, λόγω των εθνικών μέτρων που λήφθηκαν για την αντιμετώπιση των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων της έξαρσης της νόσου COVID-19. Πρόκειται για αιφνίδια και σοβαρή αύξηση, δεδομένου ότι αφορά τόσο νέα μέτρα όσο και την αυξημένη απαίτηση για υφιστάμενα μέτρα, που καλύπτουν από κοινού σημαντικό ποσοστό του εργατικού δυναμικού στην Εσθονία.

([4]) RT I, 10.04.2020, 5.
([5]) RT I, 30.04.2020, 28.
([6]) RT I, 30.04.2020, 29.
([7]) RT I, 05.05.2020, 21.
([8]) RT I, 21.04.2020, 2.
([9]) RT I, 24.04.2020, 13.
([10]) RT I, 24.04.2020, 13.

(11) Η Επιτροπή ζήτησε τη γνώμη της Εσθονίας και εξακρίβωσε την αιφνίδια και σοβαρή αύξηση των πραγματικών δημόσιων δαπανών που συνδέονται άμεσα με τα συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας και παρόμοια μέτρα, καθώς και την εφαρμογή μέτρων σχετικών με την υγεία στο πλαίσιο της επιδημικής έκρηξης της COVID-19, που αναφέρεται στο αίτημα της 4ης Φεβρουαρίου 2021, σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672.

(12) Ως εκ τούτου, θα πρέπει να παρασχεθεί χρηματοδοτική συνδρομή, ώστε να βοηθηθεί η Εσθονία να αντιμετωπίσει τις κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις της σοβαρής διαταραχής της οικονομικής δραστηριότητας που προκάλεσε η έξαρση της νόσου COVID-19. Η Επιτροπή θα πρέπει να λάβει τις αποφάσεις σχετικά με τη ληκτότητα, το ύψος και την αποδέσμευση των δόσεων και τμηματικών εκταμιεύσεων σε στενή συνεργασία με τις εθνικές αρχές.

(13) Η παρούσα απόφαση δεν προδικάζει την έκβαση τυχόν διαδικασιών οι οποίες αφορούν τις στρεβλώσεις της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς και ενδέχεται να κινηθούν, ιδίως βάσει των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης. Δεν απαλλάσσει τα κράτη μέλη από την υποχρέωση να κοινοποιούν στην Επιτροπή, βάσει του άρθρου 108 της Συνθήκης, τις τυχόν χορηγούμενες κρατικές ενισχύσεις.

(14) Η απόφαση παροχής χρηματοδοτικής συνδρομής λήφθηκε λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων και αναμενόμενων αναγκών της Εσθονίας, καθώς και των αιτημάτων για χρηματοδοτική συνδρομή δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672 που έχουν ήδη υποβληθεί ή προβλέπεται να υποβληθούν από άλλα κράτη μέλη, και παράλληλα με εφαρμογή των αρχών της ίσης μεταχείρισης, της αλληλεγγύης, της αναλογικότητας και της διαφάνειας,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η Εσθονία πληροί τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672.

Άρθρο 2

1. Η Ένωση θέτει στη διάθεση της Εσθονίας δάνειο ανώτατου ύψους 230 000 000 EUR. Το δάνειο έχει μέγιστη μέση ληκτότητα 15 ετών.

2. Η περίοδος διαθεσιμότητας της χρηματοδοτικής συνδρομής που χορηγείται με την παρούσα απόφαση είναι 18 μήνες, αρχής γενομένης από την πρώτη ημέρα μετά την παραγωγή αποτελεσμάτων της παρούσας απόφασης.

3. Η Επιτροπή θέτει την ενωσιακή χρηματοδοτική συνδρομή στη διάθεση της Εσθονίας σε οκτώ δόσεις κατ' ανώτατο όριο. Μία δόση δύναται να εκταμιευθεί σε ένα ή περισσότερα τμήματα. Η ληκτότητα των τμηματικών εκταμιεύσεων της πρώτης δόσης δύναται να είναι μεγαλύτερη από τη μέγιστη μέση ληκτότητα που αναφέρεται στην παράγραφο 1. Στις περιπτώσεις αυτές, οι προθεσμίες λήξης των περαιτέρω τμηματικών εκταμιεύσεων καθορίζονται κατά τρόπον ώστε να τηρείται η μέγιστη μέση ληκτότητα που αναφέρεται στην παράγραφο 1, όταν θα έχει ολοκληρωθεί η εκταμίευση όλων των δόσεων.

4. Η πρώτη δόση αποδεσμεύεται υπό την προϋπόθεση της έναρξης ισχύος της δανειακής συμφωνίας που προβλέπεται στο άρθρο 8 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672.

5. Η Εσθονία καταβάλλει το κόστος της χρηματοδότησης της Ένωσης που αναφέρεται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672 για κάθε δόση, συν τα τυχόν τέλη, έξοδα και δαπάνες της Ένωσης που προκύπτουν από χρηματοδότηση σχετιζόμενη με το δάνειο που χορηγήθηκε δυνάμει της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

6. Η Επιτροπή αποφασίζει για το ύψος και την αποδέσμευση των δόσεων, καθώς και για το ύψος των τμηματικών εκταμιεύσεων.

Άρθρο 3

Η Εσθονία μπορεί να χρηματοδοτήσει τα ακόλουθα μέτρα:

α) βραχυπρόθεσμο πρόγραμμα για την αγορά εργασίας με σκοπό τη διατήρηση των θέσεων εργασίας, όπως προβλέπεται στον κυβερνητικό κανονισμό αριθ. 130 «Töötõiveprogramm 2017-2020» της 17ης Νοεμβρίου 2016, όπως τροποποιήθηκε το 2020·

β) επίδομα για τη διατήρηση του εισοδήματος των γονέων που, κατά τη διάρκεια της κατάστασης έκτακτης ανάγκης, αναγκάστηκαν να διακόψουν την εργασία τους για να φροντίσουν τα παιδιά τους με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, όπως προβλέπεται στον κυβερνητικό κανονισμό αριθ. 26 «Erivajadusega lapse vanema toetuse saamise ja maksmise tingimused ning toetuse arvutamise alused» της 9ης Απριλίου 2020·

γ) βραχυπρόθεσμο πρόγραμμα για καλλιτέχνιδες και καλλιτέχνες που εργάζονται ως ελεύθεροι επαγγελματίες, προπονήτριες και προπονητές και επικεφαλής χορωδιών και χορευτικών ομάδων, όπως προβλέπεται στον κανονισμό του υπουργείου Πολιτισμού αριθ. 7 «COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse levikuga seotud kriisi leevendamiseks ette nähtud toetusmeede laulu- ja tantsupeo liikumises osalevatele kollektiividele», της 30ής Απριλίου 2020, και στους κανονισμούς του υπουργείου Πολιτισμού αριθ. 9 «COVID-19 puhangust tingitud erakorraline abi kultuuri- ja spordivaldkonnale», της 30ής Απριλίου 2020, και «Treeneri töötasukulu toetuse määramise tingimused, sealhulgas nõuded spordialaliidule, spordiklubile ja spordikoolile ning selle omaosalusele, treeningrühmale ja treenerile, ning toetuse suuruse, jaotamise, tagasimaksmise ja tagasinõudmise kord», της 26ης Νοεμβρίου 2014, όπως τροποποιήθηκε το 2020·

δ) μέτρο σχετικό με τον τομέα της υγείας, το οποίο επέτρεψε στο κράτος να αγοράσει μέσα ατομικής προστασίας, πρόσθετες γενικές προμήθειες και αναλώσιμα, όπως προβλέπεται στον νόμο του Κοινοβουλίου «Riigi 2020. aasta lisaeelarve seadus» της 15ης Απριλίου 2020·

ε) βραχυπρόθεσμο πρόγραμμα στήριξης των νοσοκομείων για την αντιστάθμιση του κόστους πρόσληψης έκτακτου προσωπικού για τις μονάδες COVID-19 και τις μονάδες εντατικής θεραπείας, καθώς και για την πληρωμή παρατεταμένων ωραρίων εργασίας για ιατρούς, νοσηλεύτριες και νοσηλευτές και λοιπό προσωπικό, όπως προβλέπεται στον κυβερνητικό κανονισμό αριθ. 28 «Eriolukorras Eesti Haigekassa kaudu hüvitiste ja teenuste eest maksmise tingimused ja kord» της 23ης Απριλίου 2020·

στ) αποζημίωση των εργαζομένων για τις τρεις πρώτες ημέρες αναρρωτικής άδειας, όπως προβλέπεται στον κυβερνητικό κανονισμό αριθ. 28 «Eriolukorras Eesti Haigekassa kaudu hüvitiste ja teenuste eest maksmise tingimused ja kord» της 23ης Απριλίου 2020.

Άρθρο 4

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Δημοκρατία της Εσθονίας.

Η παρούσα απόφαση παράγει αποτελέσματα από την ημερομηνία της κοινοποίησής της στον αποδέκτη.

Άρθρο 5

Η παρούσα απόφαση δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Βρυξέλλες, 22 Μαρτίου 2021.

Για το Συμβούλιο
Η Πρόεδρος
M. do C. ANTUNES